

2013

**POROČILO O IZVAJANJU
PROGRAMA ZA ZAGOTAVLJANJE
SKLADNOSTI V LETU 2013**

Datum: Ljubljana, 25. 3. 2013
Znak dokumenta: NSKL/DK-1.0/2013
Različica: POIPZSKL-2.0
Pripravil: Mag. Dejan Koletnik, nadzornik za skladnost

Uvodna beseda

Ker drugi energetske sveženj ni zagotavljal dejanskega ločevanja operaterjev prenosnih sistemov, je Evropski svet pozval Evropsko komisijo, da pripravi zakonodajne predloge za dejansko in učinkovito ločevanje dejavnosti dobave in proizvodnje od transporta zemeljskega plina.

Dejansko ločevanje, pri katerem je lastnik omrežja imenovan za operaterja sistema in je neodvisen od kakršnih koli interesov v zvezi z dobavo in proizvodnjo, je po mnenju Evropskega sveta učinkovit in stabilen način razreševanja notranjega navzkrižja interesov in zagotavljanja zanesljivosti oskrbe. Dejansko ločevanje omrežij od dejavnosti proizvodnje in dobave zemeljskega plina odpravlja nevarnost diskriminacije ne le pri upravljanju z omrežij, temveč tudi pri spodbudah za nove naložbe vertikalno integriranih podjetij.

Tretji energetske sveženj je tako postavil nove mejnike pri ločevanju podjetij, ki se ukvarjajo s prenosom in dobavo zemeljskega plina. Dopusčal je različne možnosti ločitev, pri čemer je njegov cilj bil zmeraj enak – zagotoviti učinkovito ločitev dejavnosti dobave in transporta zemeljskega plina ter omejiti nadzor vertikalno integriranih podjetij nad izvajalci, ki se ukvarjajo z dejavnostjo transporta zemeljskega plina.

Družba Plinovodi d.o.o., ki upravlja s slovenskim prenosnim omrežjem, je v 100-odstotni lasti družbe Geoplin d.o.o. Na podlagi odločbe Agencije za energijo deluje v Sloveniji kot neodvisni operater prenosnega sistema (ITO – angl. Independent Transmission Operator).

Operater prenosnega sistema mora za izpolnjevanje zahtev o certificiranju izpolnjevati tudi zahteve, ki jih Energetske zakon neposredno določa za zagotavljanje učinkovite ločitve dejavnosti. Med drugimi operaterju prenosnega sistema nalaga, da pripravi program za zagotavljanje skladnosti, ki določa cilje in ukrepe za preprečevanje diskriminatornega ravnanja, in posebne obveznosti, ki jih morajo zaposleni izpolniti za uresničitev teh ciljev.

Poročilo o izvajanju programa za zagotavljanje skladnosti v letu 2013 je prvo poročilo, ki je nastalo po delni implementaciji tretjega energetske sveženja v slovenski pravni red. Poročilo vsebuje aktivnosti in ukrepe, ki so bili izvedeni za učinkovito izvajanje Programa za zagotavljanje skladnosti, s katerim se določajo posebne obveznosti, ki jih morajo izpolniti zaposleni pri izvajalcu gospodarske javne službe dejavnost operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina, to je v družbi Plinovodi d.o.o., glede zagotavljanja dejanske neodvisnosti operaterja prenosnega sistema v skladu s pogoji in cilji Direktive 2009/73/ES o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom.

Poročilo bo objavljeno na spletni strani družbe Plinovodi d.o.o. in posredovano regulativnemu organu - Agenciji za energijo ter nadzornemu svetu družbe Plinovodi d.o.o.

Nadzornik za skladnost

Mag. Dejan Koletnik

KAZALO:

1	UVOD	1
2	DOSEGANJE CILJEV PROGRAMA ZA ZAGOTAVLJANJE SKLADNOSTI.....	2
3	UKREPI ZA URESNIČITEV CILJEV PROGRAMA	2
3.1	Pregled splošnih ukrepov za vse zaposlene	2
3.2	Zaupnost podatkov.....	4
3.3	Razkrivanje in objava podatkov.....	4
3.4	Ravnanje pri upravljanju s podatki do VIP.....	5
3.5	Načrtovanje in izvajanje storitev	6
3.6	Zagotavljanje nediskriminatornega dostopa do prenosnega omrežja.....	7
3.7	Zagotavljanje nediskriminatornih in preglednih postopkov	7
4	SPREMLJANJE IZVAJANJA PROGRAMA.....	7
4.1	Priporočila o Programu za zagotavljanje skladnosti in njegovemu izvajanju.....	7
4.2	Naložbeni načrti	8
5	OBVEZNOSTI IN PRAVICE ZAPOSLENIH	8
6	KRŠITVE.....	8
6.1	Splošne kršitve.....	8
7	ZAKLJUČEK IN UGOTOVITVE	8

1 UVOD

Družba Plinovodi d.o.o. na podlagi odločbe Javne agencije RS za energijo št. 533-100/2011-20/134 z dne 11. 7. 2012 in sklepa Vlade o imenovanju št. 36020-3/2012/3 z dne 25. 10. 2012 deluje kot neodvisni operater prenosnega sistema. Na podlagi četrtega odstavka 31.č člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 - uradno prečiščeno besedilo, 70/08, 22/10, 37/11 - Odl. US in 10/12, v nadaljevanju EZ) mora operater prenosnega sistema za izpolnjevanje zahtev o certificiranju izpolnjevati zahteve od 31.d do 31.i člena EZ.

Operater prenosnega sistema zemeljskega plina mora na podlagi 31.h člen EZ pripraviti Program za zagotavljanje skladnosti (v nadaljevanju program), ki določa cilje in ukrepe za preprečevanje diskriminatornega ravnanja, in posebne obveznosti, ki jih morajo zaposleni izpolniti za uresničitev teh ciljev.

Javna agencija RS za energijo (Javna agencija RS za energijo se je dne 22.3.2013 preimenovala v Agencijo RS za energijo; v nadaljevanju agencija) je dne 1. marca 2012 podala soglasje (št. 533-100/2011-08-134) k programu. Soglasje je začelo veljati 16. 7. 2012, to je z dnem dokončnosti odločbe o certificiranju operaterja prenosnega sistema.

Nadzorni organ je po predhodnem soglasju (št. 533-100/2011-16/134 z dne 12. 4. 2012) agencije imenoval nadzornika za skladnost, ki spremlja izvajanje programa in poroča nadzornemu organu ter izdaja priporočila o njegovemu izvajanju.

Nadzornik za skladnost je pri spremljanju in izvajanju programa ugotovil nekatere vsebinske in zakonodajne pomanjkljivosti, ki jih je v obliki priporočil podal v dopolnitev poslovodstvu. Pri izdelavi priporočil je nadzornik za skladnost upošteval tudi priporočila regulativnega organa in obrazložitve¹ določb Direktive 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES (v nadaljevanju Direktiva 2009/73/ES) in Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (v nadaljevanju Direktiva 2009/72/ES), ki jih je izdala Evropska komisija v zvezi z ločevanjem operaterjev prenosnih sistemov od dejavnosti dobave in proizvodnje.

Agencija je dne 17. 7. 2013 izdala k dopolnitvi Programa za zagotavljanje skladnosti soglasje (št. 533-100/2011-58/134).

Nadzornik za skladnost je septembra 2013 dopolnjeni program predstavil vsem zaposlenim v družbi, po posameznih organizacijskih področjih. Vsi zaposleni so bili seznanjeni z delovanjem modela neodvisnega operaterja prenosnega omrežja (ITO) in omejitvami, ki jih mora vsak zaposleni v družbi upoštevati. Predstavitve so se udeležili vsi zaposleni. Po končanih predstavitev je vsak zaposleni podpisal izjavo, da je bil v okviru izobraževanja seznanjen z vsebino in zahtevami programa, in zavezo, da bo program pri vsakodnevnih opravilih tudi dejansko upošteval za uresničitev ciljev, ki jih program določa. Zaposleni so bili seznanjeni tudi z vlogo nadzornika za skladnost in pristojnostmi, ki jih skladno z zakonodajo ima in na podlagi katerih lahko uresničuje cilje, ki jih program določa, prav tako pa so bili seznanjeni s kršitvami in sankcijami v primeru neupoštevanja programa.

¹ Interpretative note on Directive 2009/72/EC concerning common rules for the internal market in Electricity and Directive 2009/73/EC concerning common rules for the internal market in Natural gas.

2 DOSEGANJE CILJEV PROGRAMA ZA ZAGOTAVLJANJE SKLADNOSTI

Cilji programa so:

- zagotavljanje dejanske neodvisnosti operaterja prenosnega sistema v skladu s pogoji in cilji Direktive 2009/73/ES, uredb Evropske skupnosti in vsakokrat veljavne nacionalne zakonodaje,
- dosledno in dejansko spoštovanje načela preglednosti in nediskriminatornosti v odnosu do vseh udeležencev na trgu, še posebej v odnosih z vertikalno integriranim podjetjem (v nadaljevanju VIP),
- varovanje tajnosti poslovno občutljivih podatkov, ki jih dobi med izvajanjem svoje poslovne dejavnosti operater prenosnega sistema,
- preprečevanje diskriminatornega razkrivanja poslovno koristnih podatkov.

3 UKREPI ZA URESNIČITEV CILJEV PROGRAMA

3.1 Pregled splošnih ukrepov za vse zaposlene

Vsi zaposleni pri operaterju prenosnega sistema v strukturi upravljanja zagotavljajo dejansko neodvisnost operaterja prenosnega sistema v skladu s pogoji Direktive 2009/73/ES in skrbijo, da so ti pogoji izpolnjeni ves čas veljavnosti certifikata oziroma izvajanja gospodarske javne službe dejavnosti operaterja prenosnega sistema. Operater prenosnega sistema je obveščal regulativni organ in nadzornika za skladnost o vseh načrtovanih transakcijah, zaradi katerih bi bila potrebna ponovna proučitev pogojev za izdajo certifikata.

Nihče od zaposlenih v letu 2013 po informacijah, s katerimi je razpolagal nadzornik za skladnost, ni izvajal nobenih posrednih ali neposrednih navodil VIP v zvezi z izvajanjem vsakodnevnih dejavnosti operaterja prenosnega omrežja, upravljanjem omrežja ali dejavnostmi, potrebnimi za pripravo 10-letnega razvojnega načrta. Nadzornik za skladnost je pri pripravi 10-letnega razvojnega načrta aktivno sodeloval s pripravljavci razvojnega načrta v družbi in se redno udeleževal sestankov. Nadzornik za skladnost ni od zaposlenih ali tretjih oseb prejel nobene informacije, ki bi nakazovala na kakršna koli neposredna navodila s strani VIP v zvezi z izvajanjem vsakodnevnih dejavnosti operaterja prenosnega omrežja, upravljanjem omrežja ali dejavnostmi, potrebnimi za pripravo 10-letnega razvojnega načrta.

Vsi zaposleni so v vseh komercialnih in finančnih odnosih z VIP ravnali izključno pod tržnimi pogoji in vodili natančno evidenco (arhiv) takšnih komercialnih in finančnih odnosov, o katerih je bil obveščen tudi nadzornik za skladnost. Vsi zaposleni so regulativnemu organu na zahtevo omogočili tudi dostop do vseh komercialnih in finančnih sporazumov z VIP.

Zaposleni, ki so odgovorni pri operaterju prenosnega sistema za upravljanje, vključno s tistimi, ki so odgovorni za izvršno upravljanje, so v letu 2013 zagotavljali dejansko neodvisnost, tako da nobena od teh oseb ni imela nobene druge poklicne funkcije ali odgovornosti, neposrednega ali posrednega interesa v nobenem delu VIP ali poslovnega odnosa z njegovimi družbeniki s kontrolnim deležem in od njega ni dobivala nobene finančne koristi.

3.1.1 Pregled ukrepov za osebe odgovorne za izvršno upravljanje

Osebe, odgovorne za upravljanje, vključno s tistimi, ki so odgovorne za izvršno upravljanje, pri operaterju prenosnega sistema v letu 2013 niso imele poslovnega odnosa z njegovimi družbeniki s kontrolnim deležem. Nadzornik za skladnost je prejel pisno izjavo oseb, odgovornih za upravljanje, vključno s tistimi, ki so odgovorne za izvršno upravljanje, da v letu 2013 niso imele poslovnega odnosa z njegovimi družbeniki s kontrolnim deležem.

Osebe, odgovorne za izvršno upravljanje, vsaj štiri leta po koncu svojega mandata pri operaterju prenosnega sistema nimajo poklicne funkcije, odgovornosti ali interesa v nobenem delu VIP, ki ni operater prenosnega sistema.

Zaposleni so v letu 2013 vse aktivnosti, procese, vse naloge oziroma poslovanje izvajali neodvisno in s službami, organiziranimi v okviru pravne osebe operaterja prenosnega sistema.

Osebe, odgovorne za izvršno upravljanje, zagotavljajo, da noben del VIP ne daje operaterju prenosnega sistema v najem svojega osebja ali zanj opravlja storitev ali zanj najema osebja, zaposlenega v drugem delu VIP podjetja, ali za operaterja prenosnega sistema opravlja storitev, ki jo opravlja drugi del VIP podjetja. Nadzornik za skladnost ugotavlja, da operater prenosnega omrežja ne razpolaga s pogodbami, ki bi bile v nasprotju s temi določili.

Zaposleni so pri sodelovanju z regulativnim organom ali z državnimi organi delovali samostojno in neodvisno od VIP ter pri tem posebno skrbnost namenjali zagotavljanju nediskriminatornosti in pri tem spodbujali delovanje trga z zemeljskim plinom.

Zaposleni so pripravljali finančne načrte družbe in posamezne politike za izvrševanje le-teh, tako da VIP ni bil omogočen dostop do informacij ali zbirov podatkov, ki bi VIP omogočale konkurenčne prednosti pri nastopanju na trgu z zemeljskim plinom.

Ekonomsko področje je v ta namen izdelalo in uskladilo obrazce (Fin Plan Data) za konsolidirano poročanje VIP (obvladujoče družbe) skladno z zakonom o gospodarskih družbah in Energetskim zakonom na način, da VIP niso bile razkrite informacije ali zbir podatkov, ki bi mu omogočale konkurenčne prednosti pri nastopanju na trgu z zemeljskim plinom.

Osebe, odgovorne za izvršno upravljanje, so pripravljale razvojno strategijo družbe in posamezne politike za izvrševanje razvojne strategije, neodvisno od VIP, tako da je zagotovljena stalna dobičkonosnost družbe največ v višini, ki jo priznava regulativni organ kot upravičen donos na sredstva. Operater prenosnega sistema je 5. 9. 2013 prejel s strani regulativnega organa soglasje (št. 211-4/2013-26-429) k omrežnini za uporabo omrežij zemeljskega plina in upravičenim stroškom za triletno regulativno obdobje od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2016.

Pri pripravi finančnega načrta za leto 2013 in Načrta poslovanja so vsi zaposleni upoštevali vsakokrat s strani regulativnega organa določen regulativni okvir, ki vključuje upravičene stroške in upravičene prihodke.

Pri pripravi politike zadolževanja družbe in predlaganju stopnje zadolževanja družbe so zaposleni, ki so odgovorni za upravljanje, upoštevali kapitalsko sposobnost družbe. Politika zadolževanja družbe in stopnja zadolževanja družbe izhajata iz sprejetega 10-letnega razvojnega načrta, ki temelji na obstoječi in predvideni ponudbi in povpraševanju ter naložbenem načrtu. Pri tem je operater prenosnega sistema upošteval omejitve, ki izhajajo iz splošnih aktov regulativnega organa, ter

omejitve, ki izhajajo iz podpisane finančne pogodbe z Evropsko investicijsko banko in garancijske pogodbe z bankami, ki so garanti.

Zaposleni, ki so odgovorni za upravljanje, so pri izpolnjevanju okoljskih zahtev s strani uporabnikov prenosnega sistema zagotavljali, da so le-te izpolnjene na nediskriminatorni način. Izvedena je bila tudi zunanja presoja skladnosti z zahtevami ISO 14001:2004 ter presoja Certifikacijskega pravilnika.

3.2 Zaupnost podatkov

Zaposleni so varovali tajnost poslovno občutljivih podatkov, ki jih je dobil operater prenosnega sistema med izvajanjem svoje poslovne dejavnosti, tako da je bil omogočen dostop do poslovno občutljivih podatkov samo tistim zaposlenim, ki so jih potrebovali pri svojem delu ali odločanju. Pri upravljanju in dostopu do podatkov, ki imajo naravo poslovne skrivnosti, je vsak zaposleni upošteval Pravilnik o določanju in varovanju tajnosti poslovnih skrivnosti ter o varstvu osebnih in poslovno občutljivih podatkov.

Nadzornik za skladnost je ugotovil nekatere manjše neuskkljenosti Pravilnika o določanju in varovanju tajnosti poslovnih skrivnosti ter o varstvu osebnih in poslovno občutljivih podatkov s programom in predlagal dopolnitve pravilnika, ki jih je sistemski operater upošteval ter uskladal še z drugimi internimi predpisi.

Nadzornik za skladnost je pristojne osebe za IT redno obveščal o zahtevah glede načina varovanja tajnosti podatkov in dostopov do poslovno občutljivih informacij in z njimi uskladal odprta vprašanja glede načina zagotavljanja zaupnosti podatkov.

Nihče od zaposlenih ni razkrival poslovno občutljivih podatkov katerikoli tretji osebi razen v primeru, ko:

- je pogodbeni stranka operaterja prenosnega sistema podala pisno soglasje operaterju prenosnega sistema za posredovanje ali razkritje zaupnih podatkov tretji osebi,
- so poslovno občutljivi podatki postali javni podatki,
- se podatki, ki so po zakonu javni, ali podatki o kršitvi zakona ali dobrih poslovnih običajev niso mogli določiti kot poslovno občutljivi podatki.

Nadzornik za skladnost v letu 2013 ni prejel od zaposlenih ali tretjih oseb nobene pritožbe v zvezi z razkrivanjem poslovno občutljivih podatkov.

3.3 Razkrivanje in objava podatkov

Zaposleni so zagotavljali preglednost in nediskriminatornost podatkov, ki so potrebni za konkurenčno delovanje trga na način, da so podatke sproti in nediskriminatorno objavljali na spletni strani, tako da so uporabnikom prenosnega sistema zagotavljali zadostne, pravočasne in zanesljive podatke.

Vsi podatki in razkritja, ki jih zahteva zakonodaja, so zaposleni objavljali na smiseln, nediskriminatoren, količinsko jasen ter uporabnikom prenosnega sistema prijazen način.

Zaposleni so pri izpolnjevanju nalog v zvezi z dostopom tretjih strani do prenosnega sistema zagotavljali zadostne, pravočasne in nepristranske informacije, ki so drugim operaterjem prenosnih sistemov v tretjih državah ter uporabnikom prenosnega sistema zagotavljale prenos zemeljskega plina.

Zaposleni, ki so odgovorni za vzdrževanje prenosnega sistema, so na spletni strani objavili vsa načrtovana obdobja za vzdrževanje, ki bi utegnili vplivati na pravice uporabnikov omrežja, izhajajoč iz pogodb o prenosu, ter ustrezne operativne informacije.

Objava je vsebovala vse spremembe načrtovanih obdobj za vzdrževanje in obvestila o nenačrtovanem vzdrževanju, takoj ko je operater prenosnega sistema imel to informacijo na voljo. V obdobju vzdrževanja je operater prenosnega sistema redno objavljajal posodobljene informacije o podrobnostih, pričakovanem trajanju in posledicah vzdrževanja.

3.3.1 Posredovanje poslovno občutljivih podatkov neznanim prejemnikom

Zaposleni so preverjali pravilnost elektronskih poštnih naslovov, da bi preprečil posredovanje poslovno občutljivih podatkov neznanim prejemnikom, še posebej prejemnikom VIP in njegovim delom. Zato so zaposleni posebno skrbnost namenili varovanju poslovno občutljivih podatkov pri pošiljanju množičnih elektronskih sporočil, ki so naslovljena na zaposlene pri operaterju prenosnega sistema kot tudi na zaposlene v VIP in njegovim delom, z namenom, da se prepreči posredovanje poslovno občutljivih podatkov brez dovoljenja.

3.4 Ravnanje pri upravljanju s podatki do VIP

Zaposleni so pripravljali in izvajali naloge, tako da ni bil VIP in njegovim delom omogočen dostop do poslovno občutljivih podatkov, ki bi VIP omogočale konkurenčne prednosti pri nastopanju na trgu z zemeljskim plinom.

Zaposleni so preprečevali diskriminatorno ravnanje pri upravljanju s podatki, pri čemer niso delili sistemov ali opreme informacijske tehnologije in sistemov za varnostni dostop z nobenim delom VIP.

Pri izbiri svetovalcev oziroma zunanjih izvajalcev za sisteme ali opremo informacijske tehnologije in sisteme za varnostni dostop so zaposleni pri izbiri v okviru javnih naročil upoštevali, da niso bili isti, kot jih uporablja VIP. Nadzornik za skladnost je operaterju prenosnega sistema predlagal vključitev določbe o preprečevanju istih svetovalcev oziroma zunanjih izvajalcev neposredno v razpis za javna naročila.

Operater prenosnega sistema je upošteval predloge nadzornika za skladnost in določbe o preprečevanju istih svetovalcev oziroma zunanjih izvajalcev vključeval v javna naročila kot enega izmed pogojev za sodelovanje v predmetnem javnem naročilu.

Nadzornik za skladnost je vse zaposlene na predstavitvi programa poučil o načinu in primernem ravnanju z dokumenti, mediji ali drugimi poslovno občutljivimi podatki. Zato so zaposleni v skupnih prostorih in območjih, dostopnih za obiskovalce ali druge osebe, ki niso zaposlene v podjetju, odgovorno ravnali z dokumenti, mediji ali drugimi podatki, pri čemer jih niso puščali na fotokopirnih strojih, tiskalnikih ali mizah v sejnih ali drugih skupnih sobah. Zaposleni niso razpravljali o poslovno občutljivih podatkih v skupnih prostorih in območjih, dostopnih za obiskovalce. Pri uporabi skupnih prostorov, kot so na primer jedilnice, parkirišča, prodajna področja, umivalnice in drugi skupni prostori, se zaposleni niso pogovarjali o poslovno občutljivih podatkih v prisotnosti obiskovalcev in drugih oseb, še posebej ne v prisotnosti zaposlenih iz VIP ali kateregakoli njegovega dela.

Zaposleni so preprečevali dostop do informacijskih sistemov, skupnih podatkovnih baz, datotek in strežnikov nepooblaščenim osebam, še posebej zaposlenim v VIP in njegovim delom. Zaposleni, ki so odgovorni za informacijsko tehnologijo, so redno posodabljali seznam uporabnikov, ki dostopajo do poslovno občutljivih podatkov.

3.5 Načrtovanje in izvajanje storitev

Zaposleni so vse storitve brez kakršnekoli diskriminacije nudili vsem uporabnikom prenosnega sistema pod enakimi pogoji, pri čemer ti pogoji ne omejujejo, izkrivljajo ali onemogočajo konkurence pri dobavi. Operater prenosnega sistema je za VIP v letu 2013 izvajal storitve, enake kot za druge uporabnike prenosnega sistema, in sicer storitve prenosa, uravnoteženja, izravnave odstopanj, obračuna bilančnih razlik in prodaje zmogljivosti na sekundarnem trgu. Vse storitve je odobril regulativni organ.

Zaposleni so zagotavljali učinkovito vzdrževanje prenosnega sistema na podlagi letnih načrtov tekočega vzdrževanja in okvirnih letnih načrtov investicijskih vzdrževalnih del s popisom predvidenih del in posegov, ki so nediskriminatorni in pregledni za vse udeležence na trgu z zemeljskim plinom.

Zaposleni so skrbeli, da je bila pregledno, pravočasno, nediskriminatorno in javno dostopna (z objavo na spletni strani) zagotovljena napoved predvidenih del na prenosnem sistemu z navedbo opisa predvidenih del, lokacije, objekta, obdobja del ter vpliva na uporabnike prenosnega sistema. Napoved predvidenih del je bila izdelana tako, da je kar najmanj vplivala na udeležence na trgu z zemeljskim plinom.

Zaposleni so zagotavljali pregledno in nediskriminatorno celovito sledljivost načrtovanim in realiziranim aktivnostim pri izvajanju vzdrževalnih del na prenosnem sistemu ob zagotavljanju minimalnih vplivov na okolje in na udeležence na trgu.

Zaposleni so vso energijo, ki jo je operater prenosnega sistema potreboval za redno obratovanje prenosnega sistema, kupovali na podlagi izvedenega javnega razpisa na nediskriminatoren in pregleden način, pri čemer nihče od zaposlenih ni zagotavljal nobenih dodatnih podatkov VIP ali kateremukoli njegovemu delu, ki ne bi bili dostopni vsem potencialnim ponudnikom te energije.

Zaposleni so naložbe, ki temeljijo na podlagi 10-letnega razvojnega načrta in naložbenim načrtom, načrtovali tako, da zagotavljajo odpravo ozkih grl v sistemu na nediskriminatoren način in dolgoročno zmogljivost sistema, ki bo zadostila razumnemu povpraševanju in zanesljivosti oskrbe, še posebej brez pristranskih koristi VIP ali kateremukoli njegovemu delu.

Zaposleni so pripravili 10-letni razvojni načrt omrežja (RN 2014-2023), ki temelji na obstoječi predvideni ponudbi in povpraševanju. Načrt vsebuje učinkovite ukrepe za zagotovitev ustreznosti sistema in zanesljivosti oskrbe in je nediskriminatoren do uporabnikov prenosnega sistema. Pri izdelavi načrta je operater prenosnega sistema upošteval nezavezujoč 10-letni razvojni načrt omrežja za celotno evropsko skupnost (TYNDP 2013) ter informacije, pridobljene v posvetovalnem postopku. Nekateri izmed projektov, ki so pomembni za povezovanje slovenskega prenosnega plinovodnega sistema s prenosnimi sistemi sosednjih držav, so vključeni v 10-letni razvojni načrt plinovodnega omrežja za obdobje 2013—2022, ki ga je februarja 2013 objavilo združenje evropskih operaterjev (ENTSO-G). Trije projekti so prepoznani kot projekti skupnega interesa (PCI), ki bodo deležni prednostne obravnave v postopku sprejemanja uredb o državnem prostorskem načrtu in bodo lahko kandidirali za finančne spodbude Evropske komisije.

Zaposleni so se pri pripravi 10-letnega razvojnega načrta posvetovali z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi na pregleden in nediskriminatoren način ter usklajen predlog 10-letnega razvojnega načrta omrežja (RN 2014—2023) posredovali regulativnemu organu v potrditev. Regulativni organ je 21. 10. 2013 po javnem posvetovanju potrdil predlagani Razvojni načrt družbe za obdobje 2014—2023 (št. 26-61/2013-08313).

3.6 Zagotavljanje nediskriminatornega dostopa do prenosnega omrežja

Zaposleni so zagotavljali dostop tretjih strani do prenosnega omrežja, tako da niso ravnali diskriminatorno med posameznimi uporabniki sistema, še posebej ne v korist VIP ali kateregakoli njegovega dela.

Operater prenosnega sistema je v letu 2013 prejel tri pritožbe glede diskriminatornega ravnanja, o čemer je obvestil nadzornika za skladnosti in regulativni organ.

3.7 Zagotavljanje nediskriminatornih in preglednih postopkov

Zaposleni so izdelali, izvajali in objavljali takojšnje, nediskriminatorne in pregledne mehanizme za dodeljevanje prenosnih zmogljivosti in pregledne postopke za upravljanje prezasedenosti.

Zaposleni so na nediskriminatoren način pripravljali vse predpise, ki jih pripravlja ali izdaja po javnem pooblastilu operater prenosnega sistema, še posebej Sistemska obratovalna navodila in Splošne pogoje za dobavo in odjem. Pri izdelavi osnutka so upoštevali najboljše prakse in priporočila ENTSO-G za zemeljski plin ter druga priporočila regulativnih organov. Prav tako so zaposleni aktivno sodelovali pri pripravi in izdelavi vseh drugih potrebnih aktov in predpisov, ki so obvezujoči za operaterja prenosnega sistema, ter pri tem upoštevali načelo nediskriminatornosti in preglednosti.

Zaposleni so reševali pritožbe s strani uporabnikov prenosnega sistema na nepristranski in pregleden način, pri čemer so informacije o številu in vzrokih pritožb bili posredovani nadzorniku za skladnost.

4 SPREMLJANJE IZVAJANJA PROGRAMA

4.1 Priporočila o Programu za zagotavljanje skladnosti in njegovemu izvajanju

Nadzornik za skladnost je pri spremljanju in izvajanju Programa v začetku leta 2013 ugotovil nekatere vsebinske in zakonodajne pomanjkljivosti, zato je podal priporočila poslovodstvu za dopolnitev programa.

Pri izdelavi priporočil je nadzornik za skladnost upošteval tudi priporočila regulativnega organa in obrazložitve določb Direktive 2009/72/ES in Direktive 2009/73/ES, ki ju je izdala Evropska komisija v zvezi z ločevanjem operaterjev prenosnih sistemov od dejavnosti dobave in proizvodnje.

Ključne dopolnitve so se nanašale na ureditev razmerij glede:

- obrazložitev nekaterih pomembnejših pojmov,
- zaupnosti podatkov, ki velja za operaterje prenosnih sistemov in lastnike prenosnih sistemov,
- varovanja tajnosti poslovno občutljivih podatkov, ki jih dobi operater prenosnega sistema med izvajanjem svoje poslovne dejavnosti, in glede preprečevanja diskriminatornega razkrivanja poslovno koristnih podatkov o svojih dejavnostih,
- razkrivanja in objave podatkov ter način ravnanja pri upravljanju s podatki,
- varovanja zaupnosti podatkov operaterja prenosnega sistema v odnosu do VIP,
- preprečevanja diskriminatornega načrtovanja in izvajanja storitev,
- opredelitve vrste podatkov, ki spadajo med poslovno občutljive podatke,
- pravic in obveznosti nadzornika za skladnost ter način njegovega poročanja,

- obveze zaposlenih, da podajajo resnične in pravočasne informacije, s katerimi zaposleni razpolagajo ter omogočajo takojšen dostop do vseh vrst podatkov, ki jih potrebuje nadzornik za skladnost pri svojem delu,
- obveščanja nadzornika za skladnost o vsebini, kraju in času sestankov, ki se jih mora nadzornik za skladnost udeležiti, kot je določeno v Direktive 2009/73/ES in EZ,
- obveščanja nadzornika za skladnost za kršitve, ki izhajajo iz programa s strani zaposlenih (Whistleblowing) in pravnega varstva zaposlenih v primeru takšnega obveščanja,
- sankcije v primeru kršitev določb programa.

Nadzornik za skladnost je v obliki priporočil podal dopolnitve programa poslovodstvu, ki je program ustrezno dopolnilo in podalo v soglasje agenciji. Agencija je dne 17. 7. 2013 izdala soglasje k dopolnitvi Programa za zagotavljanje skladnosti (št. 533-100/2011-58/134).

Nadzornik za skladnost je dopolnjeni Program za zagotavljanje skladnosti predstavil tudi Nadzornemu svetu družbe Plinovodi d.o.o.

4.2 Naložbeni načrti

Nadzornik za skladnost je 6. 6. 2013 (št. NSKL/DK-61/2013) predlagane odločitve glede naložbenih načrtov ali posameznih naložb v omrežje predložil regulativnemu organu, preden je pristojni poslovodni organ operaterja prenosnega sistema nadzornemu organu predložil predlagane odločitve glede naložbenih načrtov ali posameznih naložb v omrežje.

5 OBVEZNOSTI IN PRAVICE ZAPOSLENIH

Vsi zaposleni v podjetju so sodelovali z nadzornikom za skladnost pri izvajanju njegovih nalog s ciljem učinkovite izvedbe uresničevanja programa.

Zaposleni so obveščali nadzornika za skladnost o času, kraju ter vsebini sestankov, ki so v povezavi z vsebino, ki jih določa zakonodaja. Obveščanje nadzornika za skladnost o sestankih je potekalo praviloma s strani vodij oziroma direktorjev področij.

6 KRŠITVE

6.1 Splošne kršitve

Nadzornik za skladnost v obdobju, za katerega je izdelano poročilo, ni ugotovil kršitev določb programa.

Operater prenosnega sistema je v letu 2013 prejel tri pritožbe glede diskriminatornega ravnanja, o čemer je obvestil regulatorni organ in nadzornika za skladnost.

7 ZAKLJUČEK IN UGOTOVITVE

Nadzornik za skladnost je v letu 2013 izvajal nadzor nad izpolnjevanjem zahtev evropske in nacionalne zakonodaje, povezane z delovanjem neodvisnega operaterja prenosnega sistema in zagotavljanja nepristranskega delovanja. Pri svojem delu je aktivno sodeloval in komuniciral s

pristojnimi organi (Agencija za energijo - prej Javna agencija RS za energijo, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor – Direktorat za energijo, Nadzorni svet družbe Plinovodi d.o.o.).

Nadzornik za skladnost je izvajal naloge, kot jih določa Energetski zakon, s ciljem, da se zagotovi dejanska neodvisnost operaterja prenosnega sistema v skladu s pogoji in cilji Programa za zagotavljanje skladnosti. Nadzornik za skladnost je preverjal, če operater prenosnega sistema dosledno in dejansko spoštuje načela preglednosti in nepristranskosti v odnosu do vseh udeležencev na trgu, varuje tajnost poslovno občutljivih podatkov, preprečuje pristransko razkrivanje poslovno koristnih podatkov ter skrbi za vsebinske in zakonodajne spremembe Programa za zagotavljanje skladnosti po priporočilu nadzornika za skladnost.

Nadzornik za skladnost ugotavlja, da so zaposleni v družbi Plinovodi d.o.o. v letu 2013 dosledno upoštevali Program za zagotavljanje skladnosti, ki določa ukrepe za preprečevanje diskriminatornega ravnanja ter pravila za učinkovito ločevanje dejavnosti prenosa in dobave ter se zavedali in odpravljali navzkrižja interesov med VIP, dobavitelji in operaterji sistemov.

Nadzorni svet je imel v letu 2013 štiri redne seje in eno korespondenčno sejo, na katerih je bil nadzornik za skladnost prisoten. Nadzornik za skladnost je na sejah predlagal, svetoval in opozarjal na morebitne kršitve Programa za zagotavljanje skladnosti, ki sta jih poslovodni organ in nadzorni svet v celoti upoštevala.

V letu 2013 je operater prenosnega sistema izdelal in sprejel Kodeks ravnanja družbe, pri katerem je nadzornik za skladnost aktivno sodeloval. Kodeks ravnanja družbe ustrezno dopolnjuje Program za zagotavljanje skladnosti predvsem glede vloge zaposlenih pri uresničevanju vizije, poslanstva in ciljev družbe. Kodeks ravnanja vsakega posameznega zaposlenega vzpodbuja k lastnemu odgovornemu ravnanju in mu daje za to potrebne usmeritve, vsebuje načela in cilje, ki k pravilnemu, preglednemu, nepristranskemu in etičnemu ravnanju vzpodbuja celotno družbo. Nadzornik za skladnost je bil ob uveljavitvi kodeksa imenovan s strani poslovodnega organa za pooblaščen osebo glede prijavljanja kršitev.

Dopolnjeni Program za zagotavljanje skladnosti je zapolnil manjkajočo vrzel glede informiranja zaposlenih, postopkov in kršitev ter tako postal učinkovito orodje za zaposlene pri preprečevanju diskriminatornega ravnanja in učinkovitega ločevanja dejavnosti prenosa in dobave pri vsakodnevnih opravilih. Glede na učinkovite dopolnitve Programa za zagotavljanje skladnosti v letu 2013 nadzornik za skladnost ne pričakuje večjih dopolnitev tega dokumenta v letu 2014. Dopolnjeni program je v letu 2013 prispeval k zmanjšanju regulatornega tveganja in k zagotavljanju dejanske neodvisnosti operaterja prenosnega sistema.

Ljubljana, 25. 3. 2014

Nadzornik za skladnost

mag. Dejan Koletnik

